

Vergaderjaar 2024–2025

**36 600 IX**

## **Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2025**

**Nr. 5**

### **VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN**

Vastgesteld 27 september 2024

De vaste commissie voor Financiën, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 24 september 2024 voorgelegd aan de Minister van Financiën. Bij brief van 27 september 2024 zijn ze door de Minister van Financiën beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,  
Nijhof-Leeuw

Adjunct-griffier van de commissie,  
Van der Steur

## Vragen en antwoorden

### VRAAG 1

#### Vraag 1

Hoe veel zzp'ers worden er ingezet bij de hersteloperatie toeslagen? Hoe veel van hen zijn naar verwachting schijnzelfstandigen?

#### Antwoord op vraag 1

Op peildatum 30 augustus 2024 worden 776 zzp'ers ingezet bij de hersteloperatie Toeslagen (programma-DG Herstel, de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT), de Bezwaarschriftenadviescommissie (BAC), de Commissie van Wijzen (CvW) en de Commissie Werkelijke Schade (CWS)). Van deze groep zijn ca. 752 zzp'ers met het risico op schijnzelfstandigheid.

### VRAAG 2

#### Vraag 2

Wat is de specifieke rationale voor het behouden of aanpassen van het verlaagde btw-tarief voor bepaalde goederen en diensten in 2025, en hoe worden sectoren die niet langer onder het verlaagde tarief vallen ondersteund bij de overgang naar het reguliere tarief?

#### Antwoord op vraag 2

In het hoofdlijnenakkoord staan diverse maatregelen die het kabinet voornemens is om te treffen en die moeten worden gefinancierd.

De overweging om bepaalde verlaagde tarieven wel af te schaffen en andere niet, is een politieke keuze en onder meer gebaseerd op de mogelijkheid om andere maatregelen te financieren. Er moeten echter keuzes worden gemaakt en daarbij ligt de prioriteit bij het investeren in lastenverlichting en het verbeteren van het vestigingsklimaat.

Het toepassen van verlaagde btw-tarieven is in zijn algemeenheid doelmatig noch doeltreffend. Dat blijkt uit de evaluatie van het verlaagde btw-tarief door Dialogic en Significant APE.<sup>1</sup> Die conclusies staan niet op zichzelf. Ze worden gesteund door een reeks aan onderzoeken die gedaan zijn naar verlaagde btw-tarieven. Zo concludeerde het Centraal Planbureau (CPB) in zijn beleidsbrief: «Het verlaagde tarief is niet doelmatig. Het is bedoeld als instrument om de belastingdruk van lagere inkomensgroepen te verminderen.

De belastingderving is hierdoor groot, maar de bereikte herverdeling is klein. In absolute bedragen hebben hogere inkomensgroepen veel meer voordeel van het verlaagde tarief dan lagere inkomensgroepen omdat zij meer goederen en diensten consumeren die belast zijn met het verlaagde tarief.<sup>2</sup> Dit beeld wordt tevens onderschreven in het rapport van de Europese parlementaire onderzoeksdienst ten behoeve van het Europees Parlement.<sup>3</sup> En ook het International Monetary Fund (IMF) kwam eerder tot deze conclusies.<sup>4</sup>

Met deze voorstellen zet het kabinet serieuze stappen om niet-doeltreffende fiscale regelingen af te schaffen. Daarbij hebben budgettaire overwegingen uiteraard een rol gespeeld. Het afschaffen van het

<sup>1</sup> Evaluatie van het verlaagde btw-tarief | Rapport | Rijksoverheid.nl

<sup>2</sup> cpb-policy-brief-2014-02-bouwstenen-voor-een-moderne-btw.pdf

<sup>3</sup> Kamerstukken II 2022/23, 32 140, nr. 151

<sup>4</sup> IMF Country Report No. 16/46, februari 2016

verlaagde btw-tarief voor logies, cultuur en sport is een fors pakket aan maatregelen, vandaar dat het kabinet er voor heeft gekozen de maatregel te beperken tot deze posten.

Uitgezonderd eventuele vooruitbetalingen voor prestaties die eerst in 2026 of later plaatsvinden gaan de aanpassingen eerst in per 1 januari 2026. Ondernemers hebben daardoor (veelal) een jaar de tijd om zich hierop voor te bereiden. Dit stelt hen ook in de gelegenheid om eventuele vragen over de juiste toepassing voor te leggen aan de inspecteur. Ook zal de informatie op de belastingdienstsite worden aangepast aan de nieuwe situatie.

### **VRAAG 3**

#### **Vraag 3**

Kunt u inzichtelijk maken wat de fiscaal juridische rechtvaardiging is voor het onderscheid tussen musea, muziek- en toneeluitvoeringen enerzijds (waarvoor een tarief van 21% zal gelden) en bioscopen en dagrecreatie anderzijds (waarvoor een tarief van 9% zal gelden).

#### **Antwoord op vraag 3**

De overweging om bepaalde verlaagde tarieven wel af te schaffen en andere niet, is een politieke keuze en onder meer gebaseerd op de wens om andere maatregelen te financieren. De btw-richtlijn biedt aan lidstaten de mogelijkheid om een keuze te maken uit de lijst van leveringen en diensten waarop het verlaagde tarief mag worden toegepast. Het is ook toegestaan om een keuze te maken binnen een in de btw-richtlijn opgenomen post zolang hierbij niet getornd wordt aan de zogenoemde fiscale neutraliteit.

De gemaakte keuze om voor sommige diensten het verlaagde tarief af te schaffen voldoet hieraan. Het bezoeken van musea, muziek- en toneeluitvoeringen is voor de gemiddelde consument iets wezenlijk anders dan het bezoeken van een bioscoop of attractiepark. Deze diensten zijn daarom niet soortgelijk en mogen naar een verschillend btw-tarief worden belast.

Het toepassen van verlaagde btw-tarieven is in zijn algemeenheid doelmatig noch doeltreffend. Dat blijkt uit de evaluatie van het verlaagde btw-tarief door Dialogic en Significant APE.<sup>5</sup> Die conclusies staan niet op zichzelf. Ze worden gesteund door een reeks aan onderzoeken die gedaan zijn naar verlaagde btw-tarieven. Zo concludeerde het Centraal Planbureau (CPB) in zijn beleidsbrief: «Het verlaagde tarief is niet doelmatig. Het is bedoeld als instrument om de belastingdruk van lagere inkomensgroepen te verminderen.

De belastingderving is hierdoor groot, maar de bereikte herverdeling is klein. In absolute bedragen hebben hogere inkomensgroepen veel meer voordeel van het verlaagde tarief dan lagere inkomensgroepen omdat zij meer goederen en diensten consumeren die belast zijn met het verlaagde tarief.<sup>6</sup> Dit beeld wordt tevens onderschreven in het rapport van de Europese parlementaire onderzoeksdienst ten behoeve van het Europees Parlement.<sup>7</sup> En ook het International Monetary Fund (IMF) kwam eerder tot deze conclusies.<sup>8</sup>

<sup>5</sup> Evaluatie van het verlaagde btw-tarief | Rapport | Rijksoverheid.nl

<sup>6</sup> cpb-policy-brief-2014-02-bouwstenen-voor-een-moderne-btw.pdf

<sup>7</sup> Kamerstukken II 2022/23, 32 140, nr. 151

<sup>8</sup> IMF Country Report No. 16/46, februari 2016

Met deze voorstellen zet het kabinet serieuze stappen om niet-doel-treffende fiscale regelingen af te schaffen. Daarbij hebben budgettaire overwegingen uiteraard een rol gespeeld. Het afschaffen van het verlaagde btw-tarief voor logies, cultuur en sport is een fors pakket aan maatregelen, vandaar dat het kabinet er voor heeft gekozen de maatregel te beperken tot deze posten.

#### **VRAAG 4**

##### **Vraag 4**

Hoe waarborgt u de naleving van het gelijkheidsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur, en het beginsel van fiscale neutraliteit dat inhoudt dat op soortelijke goederen en diensten dezelfde belastingdruk moet rusten?

##### **Antwoord op vraag 4**

De gemaakte keuze om het verlaagde tarief voor sommige diensten af te schaffen is niet strijdig met het gelijkheidsbeginsel of het fiscale neutraliteitsbeginsel. Alleen als diensten die in de ogen van de gemiddelde consument gelijk of soortgelijk zijn (en daarmee als het ware onderling uitwisselbaar) voor de btw-heffing ongelijk worden behandeld, wordt aan deze beginselen getornd.

Dat is hier niet het geval. Het bezoeken van musea, muziek- en toneeluitvoeringen is voor de gemiddelde consument wezenlijk iets anders dan het bezoeken van een bioscoop of attractiepark. Deze diensten zijn daarom niet (soort)gelijk en mogen naar een verschillend btw-tarief worden belast. Discussies over grensgevallen en juridische grensverkenning zijn echter niet te vermijden (en doen zich ook nu voor). Het is uiteindelijk aan de rechter om in een concreet geval hierover te oordelen.

#### **VRAAG 5**

##### **Vraag 5**

Welke specifieke maatregelen worden genomen om de negatieve effecten van de veranderingen in de aftrekbaarheid van kosten voor woningen in het ondernemingsvermogen op ondernemers te verzachten?

##### **Antwoord op vraag 5**

Er worden geen specifieke maatregelen genomen omdat de voorgestelde maatregel slechts een verduidelijking – en geen wijziging – is inzake de aftrek van kosten en lasten die verband houden met een niet-zelfstandige werkruimte in een tot het ondernemingsvermogen behorende woning, die in een verhuursituatie door een huurder plegen te worden gedragen (huurderslasten). Dit is in lijn met jurisprudentie en parlementaire geschiedenis.<sup>9</sup>

Met de voorgestelde maatregel wordt de jurisprudentie hieromtrent en de bestaande praktijk meer expliciet wettelijk verankerd. Door de verduidelijking van de wettekst is de verwachting dat kosten minder vaak verkeerd in aftrek worden genomen. Dit bespaart tijd waardoor de voorgestelde wetswijziging de doelmatigheid bevordert.

#### **VRAAG 6**

##### **Vraag 6**

---

<sup>9</sup> Kamerstukken 1970/71, 10790, nr. 8, p. 25; HR 4 januari 1995, nr. 29511, ECLI:NL:HR:1995:AA3046, r.o. 3.3; Hof Arnhem-Leeuwarden 29 november 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:9544, r.o. 4.10.

Op welke manier wordt de stabiliteit van het fiscale beleid gewaarborgd om onzekerheden voor bedrijven te minimaliseren, gezien de wijzigingen die zijn aangekondigd in het Belastingplan 2025?

### **Antwoord op vraag 6**

Voor een goed functionerende Nederlandse economie is een stabiel vestigingsklimaat nodig. Bedrijven nemen immers vestigingsbeslissingen voor de lange termijn. Dit kabinet staat daarom voor stabiel en voorspelbaar fiscaal beleid, bijvoorbeeld als het gaat om het reguliere vennootschapsbelastingtarief (vpb), de afdrachtsvermindering voor speur- en ontwikkelingswerk (WBSO) en de innovatiebox.

Het kabinet draait maatregelen terug uit het Belastingplan 2024 die nadelig waren voor het vestigingsklimaat, namelijk de afschaffing van de inkoopfaciliteit voor beursfondsen in de dividendbelasting, de tariefsverhoging in box 2 en de verlaging van de winstvrijstelling voor het midden- en kleinbedrijf (MKB). Ook draait het kabinet de eerder voorgestelde versobering van de 30%-regeling (30-20-10-regeling) uit het Belastingplan 2024 grotendeels terug. Het kabinet stelt voor om een constant forfait van 27% in te voeren, in combinatie met een verhoging van de salarishnorm.

### **VRAAG 7**

#### **Vraag 7**

Welke compenserende maatregelen zijn voorzien voor burgers die geraakt worden door de verhoging van het belastingtarief in de tweede schijf?

#### **Antwoord op vraag 7**

Burgers die te maken hebben met het hogere tarief in de tweede schijf profiteren maximaal van het lagere tarief in de eerste schijf. Per saldo profiteren zij dus van de aanpassingen in de belastingtarieven.

### **VRAAG 8**

#### **Vraag 8**

Wat is de rationale achter het beperken van fiscale giftenregelingen voor bedrijven, en welke impact wordt verwacht op filantropische activiteiten?

#### **Antwoord op vraag 8**

Naar het oordeel van het kabinet zijn beide regelingen (giftenaftrek in de vennootschapsbelasting (Vpb) en geven uit de vennootschap) overbodig en maken zij het belastingstelsel onnodig ingewikkeld. Ook zijn de regelingen complex voor de Belastingdienst qua uitvoering.

Zo geldt dat het geven uit de vennootschap een inbreuk vormt op de bestaande fiscale systematiek voor giften die worden gedaan vanuit de vennootschap. Als bedrijven goede doelen steunen door middel van sponsoring of reclame, vormen deze geen giften maar zakelijke kosten, die net als andere bedrijfskosten aftrekbaar zijn van de winst voor de Vpb. Het resterende gedeelte bestaat uit giften die zijn gedaan vanuit aandeelhoudersmotieven. Deze behoren te worden gezien als uitdelingen die onderworpen zijn aan dividendbelasting.

Bij een aanmerkelijkbelanghouder vormt de uitdeling inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2). Deze giften horen dan ook ten laste te komen van de aanmerkelijkbelanghouder die daarbij net als andere burgers/particulieren kan worden gefaciliteerd door de giftenaftrek in de Inkomstenbelasting (IB). Ook leidt de regeling geven uit de vennootschap naar verwachting tot ongewenste constructies. Anders dan het vorige kabinet

vindt dit kabinet de risico's op oneigenlijk gebruik en het optuigen van fiscale constructies als gevolg van deze regeling niet acceptabel.

Daarnaast vindt het kabinet het ongewenst dat er een verschillende behandeling bestaat tussen giften door een aanmerkelijkbelanghouder vanuit zijn vennootschap en giften als niet-aanmerkelijkbelanghouder. Naar aanleiding van het hoofdlijnenakkoord wordt dan ook voorgesteld de giftenaftrekmogelijkheid in de Vpb te laten vervallen.

Als een vennootschapsbelastingplichtige vennootschap toch een gift doet, wordt dit behandeld als een uitdeling door die vennootschap aan diens aandeelhouder(s). Deze uitdeling wordt vervolgens belast als een opbrengst voor de dividendbelasting, en bij de aanmerkelijkbelanghouder in box 2 (van de inkomstenbelasting). Deze aanmerkelijkbelanghouder kan in privé – onder voorwaarden – gebruikmaken van de giftenaftrek in de IB.

Bij de uitwerking van de aanpassingen in de fiscale geefregelingen zoals in het hoofdlijnenakkoord opgenomen, is een globale inschatting gemaakt van de eventuele impact op de filantropiesector in brede zin. Deze eventuele impact is moeilijk in te schatten, aangezien dit afhankelijk is van mogelijke gedragsreacties van degenen die giften willen gaan doen.

## **VRAAG 9**

### **Vraag 9**

Hoe verhoudt de verhoging van de energiebelasting op aardgas zich tot de klimaatdoelen, en welke sectoren worden hiervan het meest getroffen?

### **Antwoord op vraag 9**

Het kabinet heeft geen concrete voornemens om de energiebelasting op aardgas sterk te verhogen ten opzichte van het basispad. In het wetsvoorstel Belastingplan 2025 wordt enkel een zeer beperkte verhoging van het tarief voor de vierde en vijfde schijf aardgas voorgesteld. Dit ter dekking van het invoeren van een apart energiebelasting tarief voor waterstof. Deze maatregel zit ook in het wetsvoorstel Belastingplan 2025.

In het basispad zit reeds een verhoging van de tarieven om te zorgen voor een prikkel tot verduurzaming. Indien de bestaande klimaatdoelen niet gehaald worden, dan zal het kabinet alternatief beleid ontwikkelen waarbij ook wordt gekeken naar beprijzingsmaatregelen.

## **VRAAG 10**

### **Vraag 10**

Waarom wordt ervoor gekozen om de vrijstelling van kolenbelasting voor duaal gebruik af te schaffen, ondanks de afhankelijkheid van bepaalde industrieën van dit gebruik?

### **Antwoord op vraag 10**

De maatregel biedt een aanvullende stok achter de deur voor het grotendeels uitfaseren van kolengebruik in Nederland en de maatregel genereert een budgettaire opbrengst. De afhankelijkheid van de Nederlandse ijzer- en staalindustrie voor kolen en de daarmee gepaard gaande uitstoot van broeikasgassen en luchtverontreinigend stoffen neemt in de toekomst aanzienlijk af, indien wordt overgestapt op duurzamere productiemethoden.

Het kabinet beoogt de overstap naar duurzamere productiemethoden te ondersteunen via een maatwerkafpraak.

## VRAAG 11

### Vraag 11

Zijn er specifieke sectoren geïdentificeerd die onevenredig worden geraakt door de verlaging van de algemene heffingskorting, en zijn er plannen voor gerichte ondersteuning?

### Antwoord op vraag 11

In het Belastingplan 2025 wordt voorgesteld het maximum van de algemene heffingskorting te verlagen en het afbouwpunt te koppelen aan het wettelijk minimumloon. Per saldo leiden deze aanpassingen tot een verlaging van het recht op algemene heffingskorting bij alle inkomensniveaus. Het gaat hier echter om een generieke maatregel in de inkomstenbelasting die voor alle sectoren hetzelfde uitpakt. Er zijn dan ook geen plannen voor gerichte ondersteuning van bepaalde sectoren.

## VRAAG 12

### Vraag 12

Kan per betaalverzoek uit de HVP worden aangegeven welke maatregelen daaronder vallen en in hoeverre Nederland nu op schema ligt om deze maatregelen op tijd door te voeren?

### Antwoord op vraag 12

- Onderstaand overzicht geeft weer welke maatregelen in welk betaalverzoek zitten<sup>10</sup>. Aangezien een maatregel meerdere mijlpalen (kwalitatief) en/of doelstellingen (kwantitatief) kan hebben, kan het voorkomen dat een maatregel in meerdere betaalverzoeken zit.
- In de Kamerbrief over de goedkeuring van het eerste betaalverzoek en de voortgang van het Nederlands herstel- en veerkrachtplan (HVP) die ik op 20 september jl. aan de Kamer heb verzonden heb ik een update gegeven over de voortgang van het Nederlands HVP.<sup>11</sup> In die brief heb ik onder meer gemeld dat het kabinet op 16 september jl. een wijzigingsverzoek heeft ingediend bij de Europese Commissie om een aantal maatregelen uit het tweede betaalverzoek te wijzigen. Dit wijzigingsverzoek betreft een aantal technische en administratieve wijzigingen. De Commissie beoordeelt het wijzigingsverzoek nu. Na goedkeuring kan Nederland het tweede betaalverzoek in lijn met de huidige planning eind 2024 indienen.
- In diezelfde Kamerbrief heb ik ook gemeld dat voor de overige betaalverzoeken een klein aantal maatregelen onder druk staat. Het kabinet werkt hard met betrokken partijen om per casus oplossingsrichtingen voor deze uitdagingen te verkennen, en zal hierover ook op korte termijn met de Commissie in gesprek gaan. Dit betreft de volgende maatregelen: European Rail Traffic Management System, de energiebelasting, de autobelasting, de invoering van een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen (wetsvoorstel BAZ), en de aanpak van schijnzelfstandigheid (wetsvoorstel VBAR).
- Het kabinet is aanhoudend gemotiveerd om het volledige HVP uit te voeren en daarmee alle beschikbare middelen voor Nederland binnen te halen.

<sup>10</sup> Dit overzicht heb ik eerder met de Kamer gedeeld in de brief aan Eerste of Tweede Kamer – Kamervragen over het EU-Coronaherstelfonds (overheid.nl), Kamerstuk 401865. Het overzicht van mijlpalen en doelstellingen per maatregel per betaalverzoek staat in het Nederlandse raaduitvoeringsbesluit, op p. 76–86.

<sup>11</sup> Brief – Goedkeuring eerste betaalverzoek Nederlands herstel- en veerkrachtplan (overheid.nl), Kamerstuk 453606.

## Betaalverzoek 1 (reeds goedgekeurd)

Invoering en aanscherping CO<sub>2</sub>-heffing voor de industrie  
Verhoging van de vliegbelasting  
Quantum Delta NL  
European Rail Traffic Management System  
Informatiemanagement Overheid (Wet open overheid)  
Verhoging van de leegwaarderatio  
Gecentraliseerde planning om het woonaanbod te vergroten  
Verhoging van de inkomensafhankelijkheid van huur  
Versnellen van het woningbouwproces en de woningbouwprocedures  
Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed  
Verlaging van de zelfstandigenaftrek  
Hervorming van de tweede pijler van het pensioenstelsel  
Aanpak van schijnzelfstandigheid  
Nederland Leert Door  
Ondersteuning van leerlingen in het laatste jaar van het voortgezet onderwijs  
Laptops en tablets voor online en hybride onderwijs om leerverliezen aan te pakken en te beperken  
SET COVID-19  
Health Research Infrastructure  
Aanpak van mismatches bij de toepassing van het zakelijkheidsbeginsel  
Wijziging van de specifieke renteaftrekbeperking ter voorkoming van de vrijstelling van de betaling van belastingen op negatieve rente en positieve valutaresultaten  
Beperking van belastingaftrek op grond van liquidatie- en stakingsverliezen  
Beperking van de verliesverrekening  
Energiehervormingspakket  
Audit en controle, uitvoering en complementariteit

## Betaalverzoek 2

1. Hervorming van de energiebelasting  
Groenvermogen waterstof  
Subsidieregeling sanering varkenshouderijen  
European Rail Traffic Management System (ERTMS)  
Intelligente wegkantstations (iWKS)  
Digitalisering van de strafrechtketen  
Uitfasering van de belastingvrijstelling voor schenkingen ter financiering van de aankoop van een woning.  
Gecentraliseerde planning om het woningaanbod te vergroten  
Versnellen van het woningbouwproces en de woningbouwprocedures  
Nederland leert door  
Bij- en omscholingsbudget voor werklozen  
Ondersteuning van nieuwkomers om leerverliezen te voorkomen  
Uitbreiding van de intensive care  
Health Research Infrastructure  
Nederlands fiscaal beleid  
Energiehervormingspakket

## Betaalverzoek 3

1. Hervorming van de energiebelasting  
Hervorming van de autobelastingen  
Energiewet  
Wind op Zee  
AI Ned en Applied AI Learning Communities  
Digitale Infrastructuur Logistiek



European Rail Traffic Management System  
Veilige, Slimme en Duurzame mobiliteit  
Grensverleggende IT (GrIT)  
Ontsluiting van nieuwbouwprojecten  
Arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen  
Hervorming van de tweede pijler van het pensioenstelsel  
Aanpak van schijnzelfstandigheid  
Nederland Leert Door  
Nationaal Onderwijslab AI  
Tijdelijke extra personele capaciteit voor de zorg in crisistijd  
Anti-witwas beleid  
Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)

#### Betaalverzoek 4

1. Hervorming van de autobelastingen<sup>12</sup>  
Wind op Zee  
Groenvermogen waterstof  
Energietransitie binnenvaart, project Zero Emission Services (ZES)  
Luchtvaart in transitie  
AiNed en applied AI learning communities  
Digitaliseringsimpuls Onderwijs NL  
Digitale infrastructuur logistiek  
Veilige, Slimme en Duurzame mobiliteit  
Intelligente wegkantstations  
Grensverleggende IT (GrIT)  
Ontsluiting van nieuwbouwprojecten  
Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed  
Arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen  
Hervorming van de tweede pijler van het pensioenstelsel  
Nationaal Onderwijslab AI  
Tijdelijke extra personele capaciteit voor de zorg in crisistijd  
Nederlands fiscaal beleid  
Investeringssubsidie voor duurzame energie en energiebesparing  
Energiehervormingspakket

#### Betaalverzoek 5

1. Hervorming van de autobelastingen<sup>13</sup>  
Wind op Zee  
Programma Natuur  
Quantum Delta NL  
AiNed en applied AI learning communities  
Digitale Infrastructuur Logistiek  
Veilige, Slimme en Duurzame mobiliteit  
Informatiemanagement Overheid (Wet open overheid)  
Grensverleggende IT (GrIT)  
Ontsluiting van nieuwbouwprojecten  
Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing  
Hervorming van de tweede pijler van het pensioenstelsel  
Bij- en omscholingsbudget voor werklozen  
Subsidieregeling voor de duurzaamheid van vastgoed in de publieke sector

---

<sup>12</sup> Mijlpaal gericht op: «Bekendmaking van een wet in de Staatscourant tot wijziging van de bestaande autobelasting op personenauto's en bestelauto's»: belasting naar het aantal gereden kilometers i.p.v. het gewicht van de auto (Betalen naar Gebruik).

<sup>13</sup> Mijlpaal gericht op: «Brief aan het parlement over de stand van de uitvoering van de wet tot wijziging van de belastinggrondslag voor personenauto's en bestelauto's»

## **VRAAG 13**

### **Vraag 13**

Hoe kan het dat de Wet werkelijk rendement box 3 opnieuw vertraagd is? Is andere prioritering mogelijk?

### **Antwoord op vraag 13**

In Kamerbrieven van 18 juli<sup>14</sup> en 17 september jl.<sup>15</sup> heeft het kabinet de Kamer geïnformeerd over het (aanvullende) rechtsherstel in box 3 naar aanleiding van de recente arresten van de Hoge Raad, waaruit blijkt dat aanvullend rechtsherstel moet worden geboden. Daarbij heeft het kabinet aangegeven dat dit een grote impact heeft op de capaciteit van de Belastingdienst, zowel qua personeel als ICT. Ook gaf het kabinet aan dat de Belastingdienst bezig is om de gevolgen van de nieuwe herstelwerkzaamheden op de ICT-planning in kaart te brengen.

In de Kamerbrief van 15 april jl. is aangegeven dat de overgang naar een systeem van heffing over het werkelijke rendement een grote impact heeft op de uitvoeringsprocessen en de ICT van de Belastingdienst.<sup>16</sup> Daarbij is destijds ook aangegeven dat de aanvullende herstelwerkzaamheden op basis van de laatste arresten van de Hoge Raad gevolgen kunnen hebben voor de benodigde werkzaamheden en inwerkingtreding van het nieuwe stelsel.

Ook is in deze brief aan uw Kamer gemeld dat de herstelwerkzaamheden noodzakelijkerwijs voorrang krijgen en ten koste zullen gaan van ICT-capaciteit voor de modernisering die benodigd is voor de invoering van het nieuwe stelsel. Nu de arresten van de Hoge Raad bekend zijn is het duidelijk dat de nieuwe hersteloperatie de komende periode een groot beslag zal leggen op de capaciteit van de Belastingdienst.

De Belastingdienst heeft in de zomer aangegeven dat niet voldoende capaciteit beschikbaar is om het wetsvoorstel werkelijk rendement box 3 in de huidige vorm volledig te implementeren per 1 januari 2027. Daarom heeft het kabinet gevraagd te onderzoeken welke alternatieve invoeringsopties wel haalbaar zijn zodat samen met uw Kamer zorgvuldige besluitvorming over de opties kan plaatsvinden. Juridisch houdbare en uitvoerbare wetgeving is hierbij voor mij een prioriteit. Uitgangspunt van dit nog lopende onderzoek is dat per 1 januari 2027 een nieuw stelsel in box 3 wordt ingevoerd. Hierover verwacht het kabinet de Kamer, zoals ook aangegeven in de brief van 20 september jl., voor het eind van het jaar te informeren.<sup>17</sup>

## **VRAAG 14**

### **Vraag 14**

Kan een overzicht gegeven worden van alle geplande IT-projecten bij de Belastingdienst en Dienst Toeslagen, met daarin het verwachte moment van start en afronding?

### **Antwoord op vraag 14**

Over de belangrijkste ICT-trajecten van de Belastingdienst en Dienst Toeslagen wordt de Tweede Kamer via het Rijks ICT Dashboard (RID) geïnformeerd, inclusief startmoment en verwacht moment van afronding. Daarnaast wordt de Tweede Kamer periodiek op de hoogte gehouden

<sup>14</sup> Kamerstukken II 2023/24, 32140, nr. 204.

<sup>15</sup> Kamerstukken II 2023/24, 32140, nr. 205

<sup>16</sup> Kamerstukken II, 2023/24, 32 140, nr. 183

<sup>17</sup> Kamerstukken II, 2023/24, 32 140, nr. 206

over de voortgang van ICT(-projecten) bij de Belastingdienst en Dienst Toeslagen. De meest recente Kamerbrief wat betreft de Belastingdienst dateert van 18 juni jl<sup>18</sup>. Bij Dienst Toeslagen gaat het om van 11 juni jl.<sup>19</sup>

## **VRAAG 15**

### **Vraag 15**

Betekent Pijler 1 bij de Douane dat in sommige taakvelden substantieel minder gehandhaafd gaat worden?

### **Antwoord op vraag 15**

Pijler 1 van de strategie 2025–2028 ziet op de ambitie van de Douane om in de handhaving meer te sturen op maatschappelijke effecten. Binnen deze pijler zal de handhaving op alle taakgebieden waar de Douane actief is, zich richten op de grootste maatschappelijke risico's die binnen het taakgebied bekend zijn. Daar waar handhaving nodig is, zal de Douane dit blijven uitvoeren.

## **VRAAG 16**

### **Vraag 16**

Op welke manier raakt de taakstelling groei apparaat Rijksoverheid de ontvangsten?

### **Antwoord op vraag 16**

Naar aanleiding van het hoofdlijnenakkoord is een taakstelling op de apparaatsbudgetten (70,7 miljoen euro) en externe inhuur (9,1 miljoen euro) van het Ministerie van Financiën oplopend tot per saldo 79,8 miljoen euro structureel doorgevoerd. De korting is technisch berekend op alle apparaatsuitgaven- en apparaatsontvangstenbudgetten. Dit betekent dat betreffende budgettaire taakstellingsmutaties boekhoudtechnisch gezien zowel de uitgaven (92,2 miljoen euro lagere uitgavenraming) als de ontvangsten (12,4 miljoen euro lagere ontvangstenraming) raken. Deze twee deelreeksen staan beide vermeld in de paragraaf Belangrijkste Mutaties. Deze twee reeksen leiden per saldo tot de korting van 79,8 miljoen euro op de Financiënbegroting. Dit is de opgaaf waar het Ministerie van Financiën invulling aan moet geven met concrete keuzes en maatregelen.

## **VRAAG 17**

### **Vraag 17**

Op welke manier gaat het Ministerie van Financiën invulling geven aan de taakstelling groei apparaat Rijksoverheid in 2025 en verder?

### **Antwoord op vraag 17**

De gehele taakstelling op apparaat bedraagt 70,7 miljoen euro structureel. In deze ontwerpbegroting 2025 is het gedeelte van de apparaatstaakstelling die ingaat vanaf begrotingsjaar 2025, van 15,6 miljoen euro structureel, reeds concreet doorverdeeld naar diverse organisatieonderdelen van het ministerie. De concrete verdeling van de resterende taakstellingsreeks 2026–2029, 55,1 miljoen euro structureel, over de apparaatsbudgetten van Financiën wordt nog nader uitgewerkt. Hiertoe worden dit najaar besparingsopties geïnventariseerd en de benodigde keuzes in kaart gebracht. Zoals ook in het regeerprogramma aangegeven, zal ik uw kamer via de reguliere begroting en jaarverslagen informeren over de maatregelen waarmee de verdere taakstelling wordt ingevuld.

<sup>18</sup> Kamerbrief over voortgang ICT Belastingdienst | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

<sup>19</sup> Kamerbrief actualiteiten Dienst Toeslagen | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

## **VRAAG 18**

### **Vraag 18**

Op welke manier wordt gewaarborgd dat de intensivering InvestNL zorgt voor de maximale groei van het verdienvermogen van Nederland?

### **Antwoord op vraag 18**

Invest-NL draagt eraan bij de Nederlandse economie duurzamer en innovatiever te maken, door eigen vermogen (het kernkapitaal) te investeren en door het mobiliseren van kapitaal van marktpartijen, overheden en vanuit de EU. Doorgaans leidt 1 euro van Invest-NL tot het mobiliseren van aanvullende 3 euro van private vermogensverschaffers. Op deze manier bevordert Invest-NL de groei van het verdienvermogen van Nederland. Met blended finance wordt vooral ingezet op projectontwikkeling met hoge maatschappelijke baten, bijvoorbeeld in de energietransitie. Met de aanvullende middelen die het kabinet ter beschikking stelt aan onder andere het kernkapitaal (via de begroting van Financiën) en blended finance (via de begroting van Economische Zaken) kan Invest-NL méér financiering verstrekken aan het Nederlandse bedrijfsleven.

Het doel, de taken en de voorwaarden voor de taakuitoefeningen van Invest-NL zijn wettelijk vastgelegd (Machtigingswet oprichting Invest-NL). De Nederlandse staat, als aandeelhouder van Invest-NL, wordt periodiek geïnformeerd door Invest-NL over haar belangrijkste resultaten. Een externe tussentijdse evaluatie in 2022 (Dialogic, 21 oktober 2022) gaf een voorlopig positief beeld van het functioneren van Invest-NL. In 2026 evalueert de staat of het aandeelhouderschap in Invest-NL nog toegevoegde waarde heeft.

## **VRAAG 19**

### **Vraag 19**

Wat verklaart de piek uit uitgaven in 2026?

### **Antwoord op vraag 19**

De piek in de uitgaven in 2026 wordt met name verklaard door de additionele leningsfaciliteit voor TenneT, die in 2026 17,1 miljard euro bedraagt.

## **VRAAG 20**

### **Vraag 20**

Is er een moment waarom de Garantie FCI niet meer als garantie opgenomen hoeft te worden op de begroting?

### **Antwoord op vraag 20**

De garantie aan Fortis Corporate Insurance (FCI) kent geen einddatum. Het is dus niet uitgesloten dat er nog een beroep op de garantie wordt gedaan. Voor de beheersing van dit risico is een maximumbedrag opgenomen in de begroting. Er zijn tot op heden geen aanvijzingen dat het risico op uitbetaling zich ook materialiseert. Een aantal jaar geleden is beoordeeld of de garantie niet meer in de begroting opgenomen hoeft te worden. Dat was destijds niet het geval. Ik zal dit komend jaar opnieuw beoordelen.

## **VRAAG 21**

### **Vraag 21**

Is de verwachting dat voldoende landen akkoord gaan met de 16<sup>e</sup> quotaherziening van het IMF voor 15 november 2024?

#### **Antwoord op vraag 21**

Het is nog onduidelijk of voldoende landen voor de deadline van 15 november 2024 kunnen instemmen met het akkoord van december 2023 over de 16<sup>e</sup> quotaherziening van het IMF. Bij de IMF Jaarvergadering van 21–26 oktober wordt hiervoor mogelijk meer duidelijk.

#### **VRAAG 22**

##### **Vraag 22**

Wat verklaart het flink hogere verplichtingenbedrag in 2024?

##### **Antwoord op vraag 22**

In 2024 lopen enkele grote meerjarige ICT-contracten af waardoor deze opnieuw meerjarig moeten worden verplicht. Daarnaast zijn er grote ICT-trajecten die in 2024 zullen worden aanbesteed waardoor er een hoger verplichtingenbedrag benodigd is. Een voorbeeld is de modernisering van het systeem voor de omzetbelasting.

#### **VRAAG 23**

##### **Vraag 23**

In hoeverre is zeker dat de terugloop van het budget voor externe inhuur in 2025 gerealiseerd gaat worden?

##### **Antwoord op vraag 23**

Conform het Hoofdlijnenakkoord committeert de Belastingdienst zich eraan om de externe inhuur substantieel terug te dringen. Het is van belang dit verstandig te doen. Een vermindering van inhuur moet namelijk niet de continuïteit en stabiliteit van de dienstverlening aan burgers en bedrijven, de modernisering van de ICT-systemen en de belastingontvangsten in gevaar brengen. In 2025 zetten we een eerste belangrijke stap.

#### **VRAAG 24**

##### **Vraag 24**

Wat verklaart de flink hogere bijdrage aan Shared service organisaties (SSO's) in 2025?

##### **Antwoord op vraag 24**

De stijging wordt veroorzaakt door de incidentele afdracht van de ketenpartnerbudgetten van de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) aan de Belastingdienst. Deze middelen worden gebruikt ter dekking van de overheadtaken (bijvoorbeeld huisvesting en ICT) die de Belastingdienst voor UHT uitvoert. De afdracht wordt per jaar gezien.

#### **VRAAG 25**

##### **Vraag 25**

Wat verklaart de flink hogere uitgaven aan rente in 2025?

##### **Antwoord op vraag 25**

De piek in uitgaven aan belasting- en invorderingsrente doet zich voor in 2024, niet in 2025. De belangrijkste verklaring hiervoor is gelegen in het Hoge Raad-arrest op 14 juni 2024. Hierin heeft de Hoge Raad bepaald dat een Duits fonds (Immobielen-Sondervermogen) geen buitenlands belastingplichtige is in Nederland en dat betaalde vennootschapsbelasting

(VPB) inclusief rente terugbetaald dient te worden. Het betreft hier invorderingsrente uit de jaren 1998–2011. Het gaat om een bedrag van 203 miljoen euro.

## **VRAAG 26**

### **Vraag 26**

Waarom worden de belastingontvangsten in 2025 fors lager geraamd?

### **Antwoord op vraag 26**

De belastingontvangsten in 2025 vallen op kasbasis lager uit dan 2024 door enkele incidentele effecten. Ten eerste waren de belastingontvangsten in 2024 eenmalig verhoogd door anticipatie van directeur-grotoaandeelhouders op de tariefverhoging in box 2 per 2024. Om deze mutatie voor te zijn, is eind 2023 een grote hoeveelheid extra dividend uitgekeerd. Vanwege het inningsproces wordt het grootste deel van de hierover verschuldigde belasting afgedragen in 2024. Daarnaast zijn de ontvangsten in 2025 incidenteel verlaagd. Op dit moment is de verwachting dat een (belangrijk) deel van de hersteloperatie naar aanleiding van de box 3 arresten van de Hoge Raad in 2025 wordt uitgevoerd en in dat jaar tot herstelbetalingen leidt.

## **VRAAG 27**

### **Vraag 27**

Welke kosten maakt de belastingdienst door het niet tijdig afhandelen van bezwaren en klachten binnen de Awb-termijn?

### **Antwoord op vraag 27**

Als de Belastingdienst bezwaren niet tijdig afhandelt kunnen belanghebbenden de Belastingdienst in gebreke stellen en een dwangsom eisen. Bij klachten is dat niet mogelijk. De dwangsom kan maximaal 1.442 euro bedragen.

## **VRAAG 28**

### **Vraag 28**

Waarom is de streefwaarde voor betalingsachterstanden in 2025 hoger dan in 2024?

### **Antwoord op vraag 28**

Sinds 2023 wordt de streefwaarde van  $\leq 3,5\%$  niet meer gehaald. Dit heeft meerdere oorzaken zoals intrekkingen van coronabetalingsregelingen waardoor vorderingen niet meer in de betalingsregelingen vallen, maar direct zichtbaar worden in de betalingsachterstanden, het opheffen van eerdere pauzes, en de beperkte capaciteit voor dwanginvordering mede door de groei naar meer persoonsgerichte aanpak en dienstverlening. Gelet hierop heeft de Belastingdienst de streefwaarde bijgesteld naar  $\leq 4,0\%$ .

## **VRAAG 29**

### **Vraag 29**

Wat is de prognose voor de behoefte van kapitaalstortingen bij de verschillende staatsdeelnemingen in de komende jaren, met name TenneT?

### **Antwoord op vraag 29**

In de begroting die gepresenteerd is op Prinsjesdag zijn de laatste inzichten met betrekking tot voorgenomen kapitaalinjecties opgenomen.

Invest-NL (600 miljoen euro in kernkapitaal) en Invest-International (100 miljoen euro) zullen komende jaren kapitaal ontvangen. Op dit moment zijn geen verdere kapitaalverzoeken aan de orde. Of er eventueel (nieuwe) kapitaalbehoefte ontstaat bij de staatsdeelnemingen is afhankelijk van specifieke omstandigheden en de verwachte financiële prestaties van de staatsdeelnemingen.

Ten aanzien van TenneT heb ik op dinsdag 17 september 2024 een Kamerbrief<sup>20</sup> verstuurd met daarin de stand van zaken naar het onderzoek in de structurele oplossingen voor de kapitaalbehoefte van TenneT.

De Staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst en ik zullen de Kamer tijdig informeren en betrekken als wij willen voorzien in de kapitaalbehoefte bij staatsdeelnemingen. Dit is ook vastgelegd in Comptabiliteitswet 2016 in een zogenoemde voorhangprocedure. Middels de voorhangprocedure is geregeld dat de Tweede Kamer en de Eerste Kamer tijdig worden geïnformeerd als een bewindspersoon eigen vermogen (bijvoorbeeld door middel van een kapitaalinjectie) wil verstrekken aan een privaatrechtelijke rechtspersoon (in dit geval een staatsdeelneming). Een kapitaalstorting aan een deelneming vindt pas plaats nadat het parlement ingestemd heeft met het begrotingsstuk waarin deze storting is opgenomen (budgetrecht parlement).

### **VRAAG 30**

#### **Vraag 30**

Wat is de prognose van de inkomsten van het afstoten van staatsdeelnemingen (zoals ABN AMRO, SNS) in de komende jaren?

#### **Antwoord op vraag 30**

Het uitgangspunt van dit kabinet is, net als voorgaande kabinetten, om ABN AMRO en de Volksbank zo snel als verantwoord is volledig terug naar de markt te brengen. Ik kan geen prognose geven van de opbrengsten van deze afbouw in de komende jaren. Dit is namelijk afhankelijk van het tempo van de afbouw en de marktomstandigheden. Daarnaast zou een prognose kunnen leiden tot mogelijke verwachtingen bij eventuele kopers, waardoor zij kunnen anticiperen op een transactie van de staat. Dit kan invloed hebben op het succes van toekomstige transacties. Onlangs heb ik uw Kamer geïnformeerd over de stand van zaken van de afbouw van ABN AMRO. Op dit moment is het belang van de staat 40,5%.<sup>21</sup> NLFi zal mij de komende periode adviseren over verdere afbouw. Zoals gebruikelijk zal ik uw Kamer, indien nodig vertrouwelijk, informeren op het moment dat er nieuwe ontwikkelingen zijn. Voor de zomer heeft mijn voorganger het advies van NLFi over de toekomstopties van de Volksbank met uw Kamer gedeeld<sup>22</sup>. Ik verwacht binnenkort mijn appreciatie van dit advies met uw Kamer te delen. Ik ga daarna graag met uw Kamer in gesprek over deze toekomstopties alvorens daadwerkelijk het richtinggevend besluit te nemen.

### **VRAAG 31**

#### **Vraag 31**

Worden verzekeringen nog wel gestimuleerd om hun uitstaande leningen te verhalen, nu de staat garant staat voor deze bedragen?

#### **Antwoord op vraag 31**

<sup>20</sup> Kamerstukken II 2024–2025, 28 165 nr. 429

<sup>21</sup> Kamerstukken II, 2024–2025, 31 789, nr. 117

<sup>22</sup> Kamerstukken II, 2023–2024, 32 013, nr. 290.

De staat verzekert nooit 100%, waardoor een verzekerde altijd een eigen risico heeft. Wanneer een schade valt, keert de staat het verzekerde bedrag uit aan de verzekerde. De staat neemt de vordering over van de verzekerde, waarna de staat de schade verhaalt op de debiteur.

## **VRAAG 32**

### **Vraag 32**

Wat is het bij benadering het bedrag waarvoor de overheid garant staat aangaande uitstaande leningen?

### **Antwoord op vraag 32**

Eind augustus 2024 staat de overheid garant voor 17,7 miljard euro aan uitstaande verzekeringen. Dit is een combinatie van definitieve verplichtingen (12,6 miljard euro) en voorlopige verplichtingen (5,1 miljard euro). De overheid verstrekt geen leningen via de exportkredietverzekering-faciliteit (ekv-faciliteit).

## **VRAAG 33**

### **Vraag 33**

Hoeveel exportkredietverzekeringen worden geweigerd omdat transacties niet groen zijn?

### **Antwoord op vraag 33**

Uitvoerder van de exportkredietverzekering-faciliteit (ekv-faciliteit), Atradius Dutch State Business (ADSB), verzekert sinds 2023 geen fossiele transacties meer, behoudens beperkte en duidelijk gedefinieerde omstandigheden, in lijn met het 1,5 graden scenario. Verder worden transacties beoordeeld op de risico's conform het vastgestelde risicokader. Op basis van de risico's wordt een aanvraag goedgekeurd of geweigerd. Alleen transacties die voldoen aan de ADSB-groenlijst worden als groen geclassificeerd, maar dit is geen uitsluitingsgrond. Het is dus niet aan de orde dat transacties worden afgewezen met de reden dat ze niet groen zijn.

## **VRAAG 34**

### **Vraag 34**

Hoe verklaart u het dat de schade-uitkering in 2023 en 2024 hoger is dan het meerjarig begrote bedrag?

### **Antwoord op vraag 34**

Bij de exportkredietverzekering-faciliteit (ekv-faciliteit) zijn schades moeilijk te ramen en daarnaast kan het al dan niet materialiseren van één schadezaak een grote impact hebben op de realisatie. Hierdoor zijn de schade-uitkeringen in het lopende jaar en de toekomstige jaren nog onzeker. In 2023 zijn een groot aantal oudere schadedossiers zonder recuperatiemogelijkheden gesloten waardoor schade-uitkeringen hoger zijn dan het meerjarig begrote bedrag.

## **VRAAG 35**

### **Vraag 35**

Hoeveel kilogram cocaïne is er dit jaar al in beslag genomen?

### **Antwoord op vraag 35**

De Douane maakt ieder halfjaar de cijfers over inbeslagnames bekend. De Douane heeft in het eerste halfjaar ruim 17.000 kg cocaïne onderschept.



Zoals gebruikelijk zullen begin 2025 de jaarcijfers over 2024 bekend worden gemaakt.

## **VRAAG 36**

### **Vraag 36**

Zijn er ook signalen van corruptie bij de Douane? Zo ja, kunt u deze nader duiden?

### **Antwoord op vraag 36**

Bij Douane zijn er gevallen van corruptie bekend. Er is sprake van verharding en steeds wijzigende modus operandi in de criminele wereld, waarop continu moet worden ingespeeld. Deze ontwikkeling heeft grote impact op de douane-organisatie en medewerkers. Als poortwachter van het grensoverschrijdende goederenverkeer beschikt de Douane immers over bevoegdheden, informatie en toegang tot beveiligde terreinen.

U bent geïnformeerd over de aanpak Verbeteragenda Integriteit waarbij de inzet op het terrein van integriteit en corruptie versterkt en verbreedt wordt, zodat alle medewerkers van Douane en de organisatie zo veel als mogelijk beschermd worden en weerbaar zijn. De Douane focust op een integrale benadering vanuit een onderstaande thema's.

De verbeteragenda Integriteit is gericht op bescherming (tegen ongewenste invloeden van buitenaf), weerbaarheid (medewerkers helpen op een goede manier om te gaan met integriteitsrisico's) en cultuur en organisatie (bouwen aan een integere cultuur en een veilige werkomgeving).

Ook is in 2023 het Bureau Veiligheid en Integriteit (BV&I) opgericht met als doel de veiligheid en integriteit van de Douane en haar medewerkers te bevorderen en zorg te dragen voor de borging ervan.

## **VRAAG 37**

### **Vraag 37**

Hoe groot is de bezettingsgraad bij de Douane? Kunt u hier een update van geven?

### **Antwoord op vraag 37**

Per 31-08-2024 bedraagt het bezettingspercentage ten opzichte van de formatie (6.494 fte's) 94%.

## **VRAAG 38**

### **Vraag 38**

Hoe is momenteel de samenwerking en gegevensuitwisseling tussen de Douane en politie? Kunt u dit nader duiden?

### **Antwoord op vraag 38**

De Politie en de Douane werken samen in verschillende samenwerkingsverbanden. Een voorbeeld hiervan is het Hit-and-Run-Cargo-team (HARC-team). In dit team werkt de Douane samen met de (Zeehaven)Politie, Koninklijke Marechaussee (KMar), de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD) en het Openbaar Ministerie (OM). Dit team houdt zich onder andere bezig met het opsporen en onderzoeken van drugsmokkel in de haven van Rotterdam en op Schiphol.

Andere voorbeelden waarbij Douane en politie samenwerken zijn:

- De Kustwacht bewaakt samen met de Douane, de Zeehavenpolitie en de Koninklijke Marechaussee de Nederlandse grenzen op de Noordzee. Ieder vanuit de eigen taken.
- Het programma Transport Facilitated Organized Crime (TFOC) is gericht op het waakzaam maken van chauffeurs, ondernemers en andere spelers in de transportsector op criminele inmenging. We werken hierin samen met onder meer de politie, het OM, de KMar, en ondernemers in de sector.

De Douane is gebonden aan haar geheimhoudingsplicht waardoor zij niet zomaar gegevens mag uitwisselen. Ook niet met de politie.

Er kan op dit moment ook van de geheimhoudingsplicht worden afgeweken in het geval er sprake is van een (redelijk vermoeden van een) strafbaar feit. Ook is het mogelijk om op vordering van de officier van justitie gegevens te verstrekken in het kader van opsporingsonderzoeken.

Teneinde criminaliteit zo effectief mogelijk te voorkomen en te bestrijden is nauwe samenwerking tussen de partijen betrokken bij grensbewaking en de voorkoming en de bestrijding van (georganiseerde ondermijnende) criminaliteit van eminent belang. Daarom wordt gewerkt aan de Wijzigingswet gegevensverstrekking Douane voor uitvoering Politie- of toezichtstaken. Hierin wordt een wettelijke grondslag gecreëerd voor de Douane om toezichtsgegevens waarop de geheimhoudingsplicht rust, te kunnen delen met de Politie, de KMar, de FIU en de FIOD. Ik verwacht het wetsvoorstel binnenkort bij uw Kamer in te kunnen dienen.

### **VRAAG 39**

#### **Vraag 39**

Wat is de oorzaak van de hogere uitgave aan externe inhuur in 2024 bij de Douane?

#### **Antwoord op vraag 39**

De Douane kent een onderbezetting. Daarom huurt de Douane personeel in. Bijvoorbeeld het inhuren van uitzendkrachten om administratieve achterstanden weg te werken. Ook wordt in 2024 externe expertise ingehuurd om het beheer van de belastingontvangsten (grote geldstroom) te verbeteren. Dit mede naar aanleiding van de bevindingen van de Auditdienst Rijk en Algemene Rekenkamer.

### **VRAAG 40**

#### **Vraag 40**

Acht u het waarschijnlijk dat het percentage afgehandelde bezwaren en klachten in 2025 op streefniveau ligt?

#### **Antwoord op vraag 40**

Ja, ik acht het waarschijnlijk dat het percentage afgehandelde bezwaren en klachten voor de reguliere uitvoering van toeslagen, in 2025 op streefniveau ligt. Op basis van de recente realisatiecijfers verwachten we dat in 2024 de tijdigheid van behandeling van bezwaarschriften tegen definitieve toekenningen en van klachten voldoet aan de streefwaarden die in het jaarplan 2025 zijn geformuleerd. Ik heb geen aanleiding te veronderstellen dat het aantal ontvangen bezwaren tegen definitieve toekenningen of het aantal klachten in 2025 af zal wijken van de orde grootte van 2024.

## **VRAAG 41**

### **Vraag 41**

Wat verklaart de toename van het aantal topambtenaren bij het Ministerie van Financiën in afgelopen jaren?

### **Antwoord op vraag 41**

Er is geen sprake van een stijging van het aantal topambtenaren bij Financiën. In de begroting wordt hier ook geen melding van gemaakt. Onder topambtenaren worden ambtenaren verstaan met een salarisschaal 16 en hoger. Gelet op de topformatie van het ministerie zoals jaarlijks verantwoord aan BZK en de bezettingcijfers over de periode 2021–2023 is sprake van een daling van ambtenaren met een betaalschaal 16 en hoger van 178 fte (2021) naar 174 fte (2023).